

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL – 4100-001-01/2014

P/14/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn

T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30

lol@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2013 r. w części 85/28 – województwo warmińsko-mazurskie
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontrolerzy	1. Krzysztof Śleszyński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88662 z dnia 17 lutego 2014 r. 2. Izabela Kowalska-Jasiecka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88663 z dnia 17 lutego 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, 10-575 Olsztyn, Al. Marszałka Piłsudskiego 7/9 (zwany dalej „Urzędem”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marian Podziewski, Wojewoda Warmińsko-Mazurski (zwany dalej „Wojewodą”)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie budżetu państwa w 2013 r. w części 85/28 - województwo warmińsko-mazurskie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą pozytywnej oceny było:

- wykonanie planu wydatków za 2013 r. zgodnie z przyjętymi założeniami,
- gospodarne i celowe wydatkowanie środków budżetowych,
- prawidłowe przekazywanie i rozliczanie dotacji z budżetu państwa,
- rzetelnie i terminowe sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych w zakresie operacji finansowych,
- prawidłowe sprawowanie przez Wojewodę nadzoru i kontroli nad wykonaniem budżetu.

Powyższa ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 7,3% wydatków zrealizowanych w części 85/28.

Ujawniona w toku kontroli nieprawidłowość nie miała wpływu na realizację budżetu i polegała na niewykonywaniu kontroli wstępnej umów w sposób określony w wewnętrznych uregulowaniach Urzędu.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. kontrola dochodów budżetowych w części 85/28 województwo warmińsko-mazurskie została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

W ustawie budżetowej na 2013 r.² dochody w części 85/28 województwo warmińsko-mazurskie zostały zaplanowane w kwocie 86.012,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły natomiast 92.494,6 tys. zł, tj. 107,5% kwoty planowanej. Uzyskano je głównie z tytułu realizacji zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego („jst”) m.in. w zakresie gospodarki gruntami i nieruchomościami oraz w zakresie pomocy społecznej (36.914,6 tys. zł), z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (21.086,5 tys. zł), a także wpływów z różnych opłat (21.904,0 tys. zł) uzyskanych m.in. za wydanie paszportów, nadzór weterynaryjny i opłaty legalizacyjne naliczane przez nadzór budowlany.

Wyższa realizacja planu dochodów o kwotę 6.482,6 tys. zł wynikała m.in. z uzyskania nieplanowanych dochodów w kwocie 2.515,6 tys. zł pochodzących m.in. ze zwrotów dotacji wraz z odsetkami z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego w kwocie 1.856,8 tys. zł oraz z uzyskania wyższych dochodów w 12 działach klasyfikacji budżetowej, tj. m.in. w dziale:

- 700 Gospodarka mieszkaniowa, w którym wykonano dochody w kwocie 26.311,3 tys. zł, stanowiącej 119,4% planu dochodów. Było to spowodowane m.in. wzrostem opłat za najem i dzierżawę nieruchomości Skarbu Państwa oraz uzyskaniem wyższych wpływów z tytułu ich zbycia, w tym m.in. z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.
- 852 Pomoc społeczna, w którym wykonano dochody w kwocie 11.998,9 tys. zł, stanowiącej 131,7% planu dochodów. Wyższe wykonanie wynikało m.in. z braku możliwości przewidzenia w momencie planowania budżetu (tj. w sierpniu roku poprzedzającego rok budżetowy) skuteczności postępowań egzekucyjnych prowadzonych wobec dłużników alimentacyjnych oraz braku możliwości precyzyjnego oszacowania przez gminy liczby osób, które złożą wniosek o przyznanie alimentów, na podstawie których określają należne kwoty zwrotu od dłużników alimentacyjnych.
- 010 Rolnictwo i łowiectwo, w którym wykonano dochody w kwocie 17.924,6 tys. zł, stanowiącej 106,9% planu dochodów. Powodem wyższego wykonania dochodów było m.in. pobranie przez powiatowe inspektoraty weterynarii większej liczby opłat za kontrolę i nadzór weterynaryjny oraz skuteczna windykacja należności z tytułu opłat melioracyjnych.

Największy udział w dochodach, wynoszący 89,4%, stanowiły dochody uzyskane w działach:

- 750 Administracja publiczna – 26.491,8 tys. zł (28,6%),
- 700 Gospodarka mieszkaniowa – 26.311,3 tys. zł (28,4%),
- 010 Rolnictwo i łowiectwo – 17.924,6 tys. zł (19,4%),
- 852 Pomoc społeczna – 11.998,9 tys. zł (13,0%).

(dowód: akta kontroli str. 5-43)

² Ustawa budżetowa na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 169 ze zm.)

1.2. Na koniec 2013 r. w części 85/28 województwo warmińsko-mazurskie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 365.476,6 tys. zł (w tym zaległości: 355.510,5 tys. zł). W porównaniu do 2012 r. należności ogółem były wyższe o 65.875,0 tys. zł (o 22,0%), a zaległości wyższe o 72.773,5 tys. zł (o 25,7%). Zwiększenie zaległości wystąpiło głównie w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdziale 85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, § 2350 Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczanych jest i wyniosło 74.452,2 tys. zł (wzrost o 30,2%). Powodem ich wzrostu była nieskuteczna windykacja prowadzona przez gminy wobec dłużników alimentacyjnych.

Największy wzrost zaległości na koniec 2013 r., w stosunku do roku poprzedniego, wystąpił w gminach: Elbląg – wzrost o 7.135,8 tys. zł (o 27,8%), Olsztyn – 6.469,6 tys. zł (o 26,4%), Elk – 3.525,9 tys. zł (o 25,8%), Ostróda – 1.925,8 tys. zł (o 27,7%) oraz Pisz – 1.647,2 tys. zł (o 28,8%).

(dowód: akta kontroli str. 44-53)

W 2013 r. Wojewoda, w ramach sprawowanego nadzoru, przeprowadził w 36 gminach (31,0% gmin województwa) kontrole dotyczące oceny realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³, obejmując nimi m.in. gminy o najwyższym wzroście zaległości. W wyniku tych kontroli stwierdzono m.in. opieszałość w podejmowaniu działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz brak monitorowania wniosków i spraw przekazanych do innych organów, w tym do powiatowych urzędów pracy i sądów powszechnych.

(dowód: akta kontroli str. 49-59)

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

2.1.1. W ustawie budżetowej na 2013 r. w części 85/28 województwo warmińsko-mazurskie ujęto wydatki w kwocie 1.204.093,0 tys. zł. W wyniku jej nowelizacji⁴ zostały one zmniejszone o 5.406,0 tys. zł (tj. o 0,4%), w tym m.in. w dziale:

- 010 Rolnictwo i łowiectwo – o 3.758 tys. zł, w tym głównie w rozdziale 01008 Melioracje wodne, w którym zmniejszono dotację celową na zadania bieżące realizowane przez samorząd województwa o 2.700 tys. zł,
- 750 Administracja publiczna – o 692 tys. zł, w tym głównie w rozdziale 75011 Urzędy Wojewódzkie, w którym m.in. zmniejszono o 435 tys. zł planowane wydatki inwestycyjne, głównie na wykonanie sieci logicznej i energetycznej oraz modernizację infrastruktury teleinformatycznej,
- 754 Bezpieczeństwo publiczne – o 450 tys. zł, w tym głównie w rozdziale 75410 Komendy Wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej zmniejszono wydatki bieżące o 239 tys. zł (w tym m.in. składki na ubezpieczenia społeczne) oraz w rozdziale 75411 Komendy Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej zmniejszono dotację celową o 181 tys. zł.

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.

⁴ Ustawa o zmianie ustawy budżetowej na rok 2013 z dnia 27 września 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1212)

Zmniejszenia wydatków, jak podał Zastępca Dyrektora Wydziału Finansów i Kontroli Urzędu („Wydział FK”), zostały przez Urząd zaplanowane w taki sposób, aby jednostki, których to dotyczyło mogły zrealizować wszystkie swoje statutowe zadania.

(dowód: akta kontroli str. 60-86)

2.1.2. Zrealizowane w 2013 r. w części 85/28 województwo warmińsko-mazurskie wydatki wyniosły 1.553.914,3 tys. zł, tj. 97,8% planu po zmianach. Niewykorzystane środki w kwocie 34.867,4 tys. zł zostały m.in. zablokowane na podstawie art. 177 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵ („ufp”) odpowiednimi decyzjami Wojewody (26.260,3 tys. zł). Najwyższe kwoty niezrealizowanych wydatków wystąpiły w działach:

- 010 Rolnictwo i łowiectwo, w którym nie wykorzystano kwoty 9.868,9 tys. zł, w tym głównie dotacji na finansowanie zadań związanych z realizacją Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 („PROW”). Spowodowane to było m.in. przedłużającymi się procedurami przetargowymi, co skutkowało późniejszym rozpoczęciem zadań.
- 852 Pomoc społeczna – kwoty 18.105,2 tys. zł, w tym głównie dotacji dla gmin przeznaczonych na finansowanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (15.950,8 tys. zł). Przyczyną tego był m.in. fakt, że gminy składały zapotrzebowania na środki na podstawie złożonych wniosków o ustalenie prawa do ww. świadczeń, a po ich zweryfikowaniu wydawano dużo decyzji odmownych.

W 2013 r., w porównaniu do roku poprzedniego, wydatki były wyższe o 49.492,1 tys. zł (o 2,8%), w tym głównie w działach:

- 801 Oświata i wychowanie (o 14.800,5 tys. zł), w rozdziałach: 80104 Przedszkola – o 12.375,9 tys. zł i 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – o 4.579,6 tys. zł), gdyż w 2013 r., zmiana ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁶, nałożyła na Wojewodę obowiązek udzielania gminom dotacji celowej z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego,
- 852 Pomoc społeczna (o 11.022,5 tys. zł), głównie w rozdziale 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (o 28.469,8 tys. zł), co wynikało z wypłaty świadczeń, głównie z tytułu bezrobocia, większej o 6.632 liczbie osób oraz w rozdziale 85216 Zasiłki stałe (o 9.979,3 tys. zł), co wynikało m.in. ze wzrostu o 764 liczby osób uprawnionych do pobierania zasiłku.

W 2013 r. najwyższe wydatki wystąpiły w dziale 852 Pomoc społeczna i wyniosły 835.546 tys. zł. Udział ich w wydatkach ogółem stanowił 53,8%. Dotyczyły one przede wszystkim finansowania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w ramach przekazanych gminom na ten cel dotacji (496.737,0 tys. zł), zasiłków i pomocy w naturze oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (87.795,9 tys. zł), zasiłków stałych (53.947,6 tys. zł) oraz dofinansowania, z przekazanej powiatom dotacji, bieżącej działalności 38 domów pomocy społecznej (50.645,1 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 87-168)

⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, po. 2572 ze zm.

2.1.3. Wydatki Urzędu jako dysponenta III stopnia wyniosły 64.413,3 tys. zł i stanowiły 4,1% wydatków w części 85/28 województwo warmińsko-mazurskie. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Urząd, jako dysponent III stopnia, dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. m.in. na remont pomieszczeń Urzędu oraz na rozbudowę i modernizację Drogowego Przejścia Granicznego w Gołdapi. W wyniku tych działań m.in. wybudowano układ komunikacyjny wraz z dwiema wagami samochodowymi, rozbudowano instalację zasilającą i sygnałową na potrzeby systemu sterowania ruchem, a w siedzibie Urzędu przebudowano hol i szatnię wraz z wymianą posadzki oraz dokonano wymiany pionów kanalizacyjnych.

Kontrolą objęto dwa postępowania o zamówienie publiczne na kwotę 7.019,6 tys. zł (spośród 56 na łączną kwotę 26.787,0 tys. zł), tj. przetarg nieograniczony na rozbudowę Drogowego Przejścia Granicznego w Gołdapi wraz z zamówieniem uzupełniającym udzielonym w trybie zamówienia z wolnej ręki.

Analiza tych postępowań wykazała, że przeprowadzono je zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷ („ustawa pzp”). Rzetelnie prowadzono ich dokumentację, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 169-216 i 488-504)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca jednak uwagę, że ogłoszenie o udzieleniu zamówienia z wolnej ręki zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych dopiero po 76 dniach od zawarcia umowy z wykonawcą, podczas gdy art. 95 ust. 1 ustawy pzp stanowił, że powinno to nastąpić niezwłocznie po zawarciu umowy. Pracownik Urzędu odpowiedzialny za przeprowadzenie tego postępowania wyjaśnił, że w przepisach nie jest doprecyzowane określenie „niezwłocznie”, więc zamieścił ogłoszenie o udzieleniu zamówienia dopiero po realizacji zadania.

(dowód: akta kontroli str. 215-219)

2.1.4. Badanie wydatków Urzędu, jako dysponenta III stopnia, przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz prawidłowości wartości transakcji (m.in. zgodności faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych. Próbkę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi i stanowiącymi podstawę płatności w 2013 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisom księgowym. W celu wyznaczenia zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. na koncie 130 – rachunek bieżący jednostki. Spośród ww. pozycji wyeliminowano zapisy dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości oraz dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł). Z określonego w powyższy sposób zbioru na kwotę 28.668,8 tys. zł dokonano losowania próby 189 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną⁸ na kwotę 14.874,0 tys. zł (w tym wydatki majątkowe 9.516,3 tys. zł). Wydatki objęte badaniem stanowiły 23,1% zrealizowanych wydatków Urzędu jako dysponenta III stopnia.

⁷ Dz. U z 2013 r., poz. 907 ze zm.

⁸ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

Badanie ww. próby dowodów księgowych i dokonanych na jej podstawie zapisów księgowych wykazało m.in, że:

- operacje gospodarcze wynikających z dowodów źródłowych zostały ujęte we właściwych kwotach i okresach sprawozdawczych (art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości),
- zapisy księgowe zawierały elementy określone w art. 23 ust. 2 ww. ustawy,
- dowody księgowe były poprawne pod względem formalnym (art. 21 ust. 1 ww. ustawy).

Na realizację w 2013 r. wydatków w kwocie 12.464,3 tys. zł (83,8% badanej próby) zawarto 52 umowy o wartości 18.231,9 tys. zł. Na zaciągnięcie zobowiązań wynikających z tych umów Urząd posiadał wystarczające środki finansowe (plan finansowy na dzień zawarcia każdej z nich nie został przekroczony). Umowy te realizowały następujące wydziały Urzędu: Wydział Obsługi Urzędu, Wydział Infrastruktury, Geodezji i Rolnictwa, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego oraz Biuro Wojewody.

(dowód: akta kontroli str. 220-269)

Sposób dokonywania wstępnej kontroli finansowej umów określono w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie⁹ („Instrukcja”), zgodnie z którą:

- główny księgowy dysponenta III stopnia dokonuje, w ramach kontroli wstępnej, badania projektu umowy powodującej powstanie zobowiązania Urzędu pod kątem zabezpieczenia finansowego, potwierdzając to badanie złożeniem podpisu (§ 12 Instrukcji),
- umowa realizowana przez dysponenta III stopnia powinna zawierać m.in. podpis głównego księgowego dysponenta III stopnia (§ 50 ust. 10 Instrukcji).

(dowód: akta kontroli str. 273-286)

Ustalone
nieprawidłowości

Żadna z badanych 52 umów, na podstawie których wydatkowano w 2013 r. 12.464,3 tys. zł, nie zawierała podpisu głównego księgowego dysponenta III stopnia, co było niedopełnieniem obowiązku określonego w § 12 i § 50 ust. 10 Instrukcji.

(dowód: akta kontroli str. 270-286)

Z wyjaśnień głównego księgowego dysponenta III stopnia wynika m.in., że:

- umowy te najprawdopodobniej nie zostały przedłożone do kontroli wstępnej przez pracowników wydziałów, w których były one zawierane,
- podpis głównego księgowego na projekcie umowy nie jest jedynym mechanizmem kontrolnym wykorzystywanym w celu zapobieżenia przekroczeniu planu finansowego, gdyż praktykowane jest m.in. comiesięczne pisemne informowanie dyrektorów wydziałów uprawnionych do wydatkowania środków o: wysokości planu, wykonaniu za dany okres oraz kwocie pozostającej do wykorzystania.

W maju 2013 r. Wydział FK wystąpił m.in. do dyrektorów wydziałów z pisemnym przypomnieniem o obowiązku przekazywania głównemu księgowemu dysponenta III stopnia wszelkich umów powodujących zaciągnięcie zobowiązań ze środków Urzędu, stosownie do § 12 Instrukcji.

(dowód: akta kontroli str. 287-302)

Dyrektorzy wydziałów realizujących te umowy wyjaśnili m.in., że nie przedkładali projektów umów głównemu księgowemu dysponenta III stopnia, gdyż przed ich

⁹ Instrukcja wprowadzona zarządzeniem Wojewody: nr 210 z dnia 8 sierpnia 2012 r. (obowiązująca do 16 lipca 2013 r.) oraz nr 150 z dnia 17 lipca 2013 r. (obowiązująca od 17 lipca 2013 r.).

realizacją potwierdzał on środki finansowe w elektronicznym Systemie Rozliczania Urzędu e-SRU, akceptując m.in. wnioski o wszczęcie postępowania o zamówienie publiczne.

(dowód: akta kontroli str. 303-318)

NIK nie podziela jednak stanowiska dyrektorów ww. wydziałów, gdyż przedkładanie głównemu księgowemu dysponenta III stopnia projektów umów powodujących powstawanie zobowiązań Urzędu stanowi jeden z elementów kontroli wstępnej, a fakt jej przeprowadzenia powinien zostać potwierdzony podpisem głównego księgowego dysponenta III stopnia.

(dowód: akta kontroli str. 273-286)

Dyrektor Generalny Urzędu wyjaśnił, że aby wyeliminować w przyszłości przypadki nieprzedkładania do kontroli wstępnej projektów umów wdrażany jest elektroniczny System Rozliczania Urzędu e-SRU, zawierający m.in. moduł dotyczący rejestracji umów powodujących powstanie zobowiązań, wymuszający uzyskanie akceptacji m.in. głównego księgowego.

(dowód: akta kontroli str. 319-320)

Opis stanu
faktycznego

2.1.5. W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Wojewody 9 kwietnia 2013 r. NIK wnioskowała o realizację wydatków w granicach kwot ujętych w planie finansowym oraz dostosowanie planu kont dysponenta III stopnia w zakresie ewidencjonowania wartości niematerialnych i prawnych do wymogów znowelizowanego z dniem 16 lutego 2012 r. rozporządzenia Ministra Finansów¹⁰. Wnioski te zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 321)

2.1.6. Wykorzystane w 2013 r. dotacje (na zadania bieżące) wyniosły 1.289.363,5 tys. zł, co stanowiło 98,3% planu po zmianach wynoszącego 1.311.922,4 tys. zł. Były one wyższe od wydatków wykonanych w 2012 r. o 44.490,1 tys. zł, tj. o 3,6%. Wyższe wykorzystanie dotacji wystąpiło głównie w działach:

- 801 Oświata i wychowanie (o 15.333,0 tys. zł, tj. o 678,9%) i dotyczyło m.in. dotacji na własne zadania bieżące gmin, realizowane w rozdziale 80104 Przedszkola,
- 852 Pomoc społeczna (o 14.913,0 tys. zł, tj. o 1,8%) i dotyczyło głównie dotacji dla gmin przeznaczonych na wypłatę zasiłków (w tym zasiłków stałych), pomocy w naturze oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Dotacje na zadania bieżące przekazano m.in.:

- wszystkim jst w województwie (116 gminom, 21 powiatom oraz samorządowi województwa) w kwocie 1.185.329,6 tys. zł na realizację zadań własnych i zleconych oraz realizowanych przez jst na podstawie porozumień (w tym 878.365,7 tys. zł – gminom, 240.464,2 tys. zł – powiatom i 66.499,7 tys. zł – samorządowi województwa),
- dwóm jednostkom sektora finansów publicznych w kwocie 99.013,9 tys. zł, na podstawie zawartych umów, w tym 7.129,0 tys. zł Warmińsko-Mazurskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego („ODR”) z przeznaczeniem na zadania z zakresu doradztwa rolniczego oraz 91.884,9 tys. zł Warmińsko-Mazurskiemu

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 128, poz. 861 ze zm.).

Oddziałowi Wojewódzkiemu Narodowego Funduszu Zdrowia („NFZ”) na ratownictwo medyczne,

- 101 jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (m.in. fundacjom i stowarzyszeniom) w kwocie 3.603,7 tys. zł na zadania określone w zawartych z nimi umowach,
- 36 spółkom wodnym w kwocie 1.044,0 tys. zł na pokrycie kosztów robót konserwacyjnych urządzeń melioracji wodnych,
- gminie uzdrowskiej Gołdap w kwocie 357,0 tys. zł.

Szczegółową kontrolą objęto dwie umowy o dotacje celowe zawarte z ODR i NFZ na łączną kwotę 99.013,9 tys. zł. Umowy te sporządzono zgodnie z wymogami określonymi w art. 150 ufp. Środki dotacji wydatkowano na zadania określone w umowach oraz rozliczono je w sposób i w terminach w nich określonych.

(dowód: akta kontroli str. 322-333 i 347-369)

W 2013 r. Wojewoda na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami przekazał jst środki w kwocie 885.130,0 tys. zł. Niewykorzystane środki w kwocie 2.723,6 tys. zł zostały zwrócone w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ufp.

(dowód: akta kontroli str. 74-81, 334-346 i 375-384)

2.1.7. Analizę efektywności wykorzystania środków dotacji na zadania realizowane przez jst objęto wydatki w kwocie 691.785,0 tys. zł w pięciu rozdziałach:

- 01008 Melioracje wodne, w którym w 2013 r. wyniosły one 38.110,7 tys. zł i były niższe o 8,3% od wykonania w 2012 r. (41.573,6 tys. zł). Środki wykorzystano głównie na roboty konserwacyjne na 3.106,5 km rzek i kanałów, utrzymanie 287,8 km wałów przeciwpowodziowych, na naprawy 105 budowli piętrzących, roboty utrzymaniowe 29 stacji pomp i 0,7 km rurociągów, w wyniku czego m.in.:
 - powierzchnia terenu zabezpieczonego przed powodzią zwiększyła się o 0,23 km² do 379,21 km².
 - udział długości wałów przeciwpowodziowych w stanie niewymagającym modernizacji w długości wałów ogółem spadł o 2,9 p.p. i stanowił 65,2%.
- 01095 Pozostała działalność, w którym wykonanie dotacji w 2013 r. wyniosło 53.104,4 tys. zł i było wyższe od wykonania w 2012 r. o 10,4% (48.110,6 tys. zł). Dotację przeznaczono na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. I tak m.in.:
 - w 2013 r. producenci rolni złożyli do 114 gmin łącznie 32.639 wniosków o zwrot podatku akcyzowego (o 297 więcej niż w 2012 r.), dotyczących 817,5 tys. ha użytków rolnych (o 0,8 tys. ha więcej niż w 2012 r.),
 - grunty zgłoszone w ww. wnioskach stanowiły 61,9% ogólnej powierzchni użytków rolnych w tych gminach.

(dowód: akta kontroli str. 87-115 i 393-419)

- 85202 Domy pomocy społecznej („DPS”), w którym wykonanie dotacji w 2013 r. wyniosło 53.223,0 tys. zł i było niższe o 15,0% od wykonania roku poprzedniego (62.625,0 tys. zł), w tym m.in. odnotowano spadek:
 - liczby mieszkańców, których pobyt dofinansowywany był dotacją celową – z 1.902 w 2012 r. do 1.805 osób w 2013 r.,

- liczby osób oczekujących na miejsce w DPS – z 402 w 2012 r. do 340 osób w 2013 r.,
- średniomiesięcznej wielkości dotacji w przeliczeniu na mieszkańca DPS – z 2.338 zł w 2012 r. do 2.218 zł w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 87-115 i 420-457)

- 85203 Ośrodki wsparcia, w którym wykonanie dotacji w 2013 r. wyniosło 49.702,6 tys. zł i było wyższe o 8,2% od wykonania 2012 r. (45.938,2 tys. zł), w tym stwierdzono m.in. wzrost:
 - liczby funkcjonujących na terenie województwa ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, tzw. środowiskowych domów samopomocy („ŚDS”) – z 56 placówek (w 2012 r.) do 61 (w 2013 r.),
 - liczby osób korzystających ze ŚDS domów w ramach miejsc dziennych – z 2.453 (w 2012 r.) do 2.707 (w 2013 r.),
 - liczby osób oczekujących na przyjęcie do ŚDS – z 109 (w 2012 r.) do 177 (w 2013 r.),
 - wskaźnika wykorzystania miejsc dziennych – z 97% (w 2012 r.) do 99% (w 2013 r.).

(dowód: akta kontroli str. 87-115, 421-434, 452-455, 458 i 464-467)

- rozdziale 85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w którym wykonanie dotacji w 2013 r. wyniosło 497.644,3 tys. zł i było niższe o 4,1% od wykonania 2012 r. (518.662,3 tys. zł), przy czym m.in.:
 - liczba i kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych zmniejszyła się w ww. okresie odpowiednio o: 204,7 tys. szt. (do 2.817,1 tys. szt.) i 25.854,0 tys. zł (do 382.491,2 tys. zł), co wynikało głównie ze spadku liczby dzieci uprawnionych do zasiłku rodzinnego (niż demograficzny) oraz z zaostreżenia, od 1 lipca 2013 r., zasad przyznawania świadczeń pielęgnacyjnych,
 - średnia liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne spadła o 4,7 tys. tys. (do 58,6 tys. rodzin),
 - liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego spadła o 3,1 tys. (do 241,8 tys.), przy jednoczesnym wzroście kwot wypłat o 3.108,7 tys. zł (do 82.571,7 tys. zł) – wynikało to głównie ze spadku liczby narodzin dzieci oraz z wyższych kwot alimentów zasądzanych przez sądy,
 - średnia liczba rodzin otrzymujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego zmniejszyła się o 21 (do 12.775 rodzin).

(dowód: akta kontroli str. 87-115, 421-450 i 459-471)

Wojewoda jako dysponent części 85/28 budżetu państwa sprawował, określony w art. 175 ust. 1 i 2 ufp, obowiązek nadzoru i kontroli nad podległymi jednostkami głównie poprzez merytoryczne komórki organizacyjne Urzędu, które m.in.:

- sporządzały kwartalne analizy wykorzystania dotacji celowych na zadania zlecone jst, zawierające m.in. dane dotyczące wysokości planowanych dotacji, kwot przekazanych i wydatkowanych – ujęto w nich również dane dotyczące stopnia wykorzystania dotacji przez poszczególnych dysponentów, a także informację dotyczącą zaawansowania wykorzystania dotacji na dzień sporządzenia analizy (w wyniku analiz stwierdzono, że wykorzystanie przez jst

przekazanych środków kształtowało się na właściwym poziomie, zbliżonym do wskaźnika wynikającego z upływu czasu),

- dokonywały na podstawie danych otrzymywanych od jst okresowych analiz efektywności wydatkowania środków dotacji,
- przeprowadzały kontrole podległych dysponentów, dotyczące m.in. oceny realizacji przez jst zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także wykorzystania i rozliczania dotacji na zadania własne jst (do 28 lutego 2014 r. 523 kontrolami, w tym 21 kontrolami na miejscu, objęto 136.307,7 tys. zł przekazanych jst dotacji).

(dowód: akta kontroli str. 370-374 i 385-467)

2.1.8. Zrealizowane w 2013 r. wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 178.661,6 tys. zł, tj. 97,8% planu po zmianach i były niższe od wykonania w 2012 r. o 1.367,3 tys. zł, tj. o 0,8%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi (63,2%) oraz zakupy towarów i usług (18,4%). Niepełne wykonanie planu wydatków bieżących wystąpiło głównie w dziale 010 (Rolnictwo i łowiectwo) i wyniosło 95,6% (2.520,6 tys. zł). Niewykorzystanie środków w tym dziale dotyczyło m.in. wypłat odszkodowań za zwierzęta likwidowane z nakazu powiatowego lekarza weterynarii i wynikało z mniejszej niż zakładano liczby tego rodzaju przypadków.

(dowód: akta kontroli str. 322 i 472-475)

2.1.8.1. Wydatki na wynagrodzenia¹¹ wyniosły 98.189,9 tys. zł i w porównaniu do 2012 r. wzrosły o 194,1 tys. zł (o 0,2%). Największy wzrost wydatków na wynagrodzenia wystąpił głównie w rozdziałach:

- 75011 Urzędy wojewódzkie, w którym kwota wynagrodzeń wzrosła o 1.935,6 tys. zł (o 8,3%) i wynikała m.in. z przejęcia z dniem 1 stycznia 2013 r. pracowników zlikwidowanych jednostek podległych Wojewodzie, tj. Warmińsko-Mazurskiego Zarządu Przejść Granicznych w Bezledach, Wojewódzkiego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności oraz Warmińsko-Mazurskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Olsztynie,
- 75410 Komendy Wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej – wzrost o 292,7 tys. zł (o 7,2%). Przyczyną tego było zwiększenie z rezerw celowych, decyzją Ministra Finansów, planu wydatków Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie z przeznaczeniem na sfinansowanie skutków podwyżek uposażeń funkcjonariuszy państwowej straży pożarnej od 1 października 2012 r.

Przeciętne zatrudnienie¹² w 2013 r. w części nr 85/28 wyniosło 2.249 osób i było niższe w porównaniu do 2012 r. o 59 osób. Największe różnice wystąpiły w grupie ze statusem zatrudnienia 01 (osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń), w której nastąpiło zmniejszenie o 71 etatów – z 1.115 w 2012 r. do 1.044 w 2013 r. Zmiany te wynikały głównie z likwidacji ww. trzech jednostek podległych Wojewodzie (29 etatów zlikwidowano, a 55 zakwalifikowano do statusu 03 – członkowie korpusu służby cywilnej).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie¹³ w 2013 r. wynosiło 3.638 zł i w porównaniu do 2012 r. było wyższe o 100 zł (o 2,8%). Największe różnice wystąpiły w rozdziałach:

- 01023 Inspekcja Jakości Handlowej i Artykułów Rolno-Spożywczych, w którym w statusie 01 wystąpił spadek o 900 zł, tj. o 9,2% (z 9.817 zł w 2012 r.

¹¹ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

¹² W przeliczeniu na pełne etaty.

¹³ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

do 8.917 zł w 2013 r.) – wynikało to ze zlikwidowania w 2012 r. stanowiska zastępcy Warmińsko-Mazurskiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (w 2012 r. wypłacono mu jeszcze czteromiesięczne wynagrodzenie oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2011 r.),

- 71015 Nadzór Budowlany – wzrost o 1.025 zł, tj. o 12,4% (w statusie 01 z 8.283 zł do 9.308 zł) głównie w związku ze zmianą na stanowisku Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego (odchodzący Wojewódzki Inspektor otrzymał nagrodę, a nowo przyjęty - wyższe wynagrodzenie),
- 80136 Kuratoria Oświaty – wzrost o 984 zł, tj. o 22,3% (w statusie 01 – z 4.419 zł do 5.403 zł). Przyczyną tego była m.in. wypłata nagrody jubileuszowej oraz podwyżka wynagrodzeń pracowników obsługi.

(dowód: akta kontroli str. 472-479)

2.1.9. Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 66.540,5 tys. zł, tj. 95,2% planu po zmianach i były one wyższe od wykonanych w 2012 r. o kwotę 4.862,3 tys. zł. Środki na wydatki majątkowe przeznaczono m.in. na:

- sfinansowanie inwestycji melioracyjnych w rozdziale 01008 Melioracje wodne w kwocie 6.609,3 tys. zł, w tym:
 - 1.104,0 tys. zł – na opracowania projektowe pod przyszłe zadania inwestycyjne, operaty wodno-prawne, obsługę realizowanych zadań (m.in. nadzory autorskie i specjalistyczne i inne koszty niebudowlane związane z przygotowaniem inwestycji, wykup i przejęcia gruntów pod urządzenia melioracji podstawowych, opłacenie robót budowlano-montażowych i robót budowlanych na dwóch zadaniach),
 - 5.505,3 tys. zł – na sfinansowanie inwestycji melioracyjnych realizowanych w ramach PROW (tj. na dokumentację projektową, nadzór autorski i inwestorski, roboty budowlano-montażowe na 26 zadaniach),
- inwestycje na przejściach granicznych w kwocie 8.866,9 tys. zł (rozdział 60031), w tym głównie na kontynuowanie rozbudowy Drogowego Przejścia Granicznego w Gołdapi w celu jego dostosowania do obsługi transportu towarowego o nacisku na oś do 115 KN (8.715,0 tys. zł),
- spłatę rat leasingowych trzech autobusów szynowych (4.231,0 tys. zł) oraz na zakup elektrycznego zespołu trakcyjnego (3.062,7 tys. zł) w ramach środków przekazanych samorządowi województwa w rozdziale 60001 Krajowe przewozy pasażerskie,
- dofinansowanie w kwocie 28.604,3 tys. zł 34 zadań realizowanych przez JST w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy program przebudowy dróg lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność-Rozwój”, w wyniku których na terenie województwa zmodernizowano 51,15 km dróg powiatowych za kwotę 13.640,7 tys. zł (rozdział 60014) oraz 27,65 km dróg gminnych wydając na ten cel 14.963,6 tys. zł (rozdział 60016).

Nie wykorzystano zaplanowanych na 2013 r. środków na wydatki majątkowe w kwocie 3.388,9 tys. zł, w tym głównie w rozdziałach:

- 01008 Melioracje wodne – kwoty 2.326,7 tys. zł m.in. w związku z przedłużającymi się procedurami przetargowymi,
- 75410 Komendy Wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej – 593,9 tys. zł z powodu niewyłonienia wykonawcy inwestycji w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 322 i 480-483)

2.1.10. Wydatki współfinansowane ze środków europejskich zrealizowano w 2013 r. w kwocie 17.621,0 tys. zł, tj. 78,0% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2012 r. o 1.758,6 tys. zł, z czego m.in. w dziale: 010 Rolnictwo i łowiectwo – o 219,8 tys. zł (o 7,8%), 600 Transport i łączność – 256,4 tys. zł (o 600,5%) i 754 Bezpieczeństwo publiczne – o 996,7 tys. zł (o 967,7%). Środki te w 2013 r. wykorzystano m.in. na sfinansowanie:

- 26 zadań realizowanych w ramach PROW w rozdziale 01008 Melioracje wodne (wydatkowano 9.206,6 tys. zł), w wyniku czego osiągnięto następujące efekty rzeczowe: regulacja rzek (20,54 km), przebudowa nabrzeża rzeki (0,08 km), zabezpieczenie przeciwerozyjne koryta rzeki (0,83 km), odbudowa progu piętrzącego (1 szt.), przebudowa i modernizacja dwóch stacji pomp, wykonanie jednej budowli hydrotechnicznej, przebudowa wałów (5,26 km), przebudowa kanałów (3,05 km), melioracje szczegółowe (115,8 ha),
- bieżących wydatków, tj. m.in. na wynagrodzenia i pochodne pracowników zaangażowanych we wdrażanie i obsługę PROW, pokrycie kosztów przeprowadzenia kontroli, zakup materiałów biurowych i wyposażenia, szkolenia, usługi telekomunikacyjne w rozdziale 01041 PROW (3.921,5 tys. zł).

W 2013 r. nie wykorzystano kwoty 4.706,6 tys. zł dotacji celowych przeznaczonych na wydatki współfinansowane ze środków europejskich. Najwyższe niewykonanie planu wystąpiło w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo, w którym nie wykorzystano 4.637,4 tys. zł, w tym w:

- rozdziale 01008 – kwoty 3.150,9 tys. zł m.in. w związku z przedłużającymi się procedurami przetargowymi,
- rozdziale 01041 – kwoty 1.486,5 tys. zł m.in. w związku z rezygnacją z zakupu samochodu służbowego, niezrealizowania wszystkich działań informacyjno-promocyjnych oraz zmniejszenia wartości przedsięwzięć realizowanych przez partnerów Strategii Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

(dowód: akta kontroli str. 322 i 484-486)

2.1.11. Zobowiązania w części 85/28 budżetu państwa na koniec 2013 r. wyniosły 8.724,9 tys. zł (nie wystąpiły zobowiązania wymagalne) i były niższe o 166,9 tys. zł (o 1,9%) od kwoty zobowiązań na koniec 2012 r. Główną pozycję stanowiły zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (w tym dodatkowego wynagrodzenia rocznego) i pochodnych od wynagrodzeń (8.109,3 tys. zł, tj. 92,8% ogółu zobowiązań), które w porównaniu z 2012 r. wzrosły o 165,1 tys. zł (o 2,1%). Oprócz wynagrodzeń najwięcej wzrosły zobowiązania z tytułu zakupu energii – na koniec 2013 r. zobowiązania te wynosiły 172,5 tys. zł i były o 42,2 tys. zł wyższe od stanu roku ubiegłego. Natomiast największy spadek zobowiązań wystąpił w § 4160 (Pokrycie ujemnego wyniku finansowego jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych), w którym na koniec 2012 r. ujęto zobowiązania w kwocie 418,5 tys. zł, a na 31 grudnia 2013 r. ich saldo było zerowe. Były to zobowiązania po zlikwidowanych w 2012 r. trzech jednostkach organizacyjnych podległych Wojewodzie i dotyczyły m.in. opłat za energię, wywóz odpadów, usług pocztowych i telekomunikacyjnych oraz składek na ubezpieczenia społeczne.

(dowód akta kontroli str. 30-31, 40 i 487)

2.1.12. Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 1.727,6 tys. zł, tj. 99,7% planu po zmianach i w porównaniu do 2012 r. były niższe o 12,7%, tj. o 251,9 tys. zł. Najwyższe wydatki poniesiono na wypłatę świadczeń m.in. wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpraw pieniężnych (§ 3020), które wyniosły łącznie 860,9 tys. zł (tj. 99,5% planu po zmianach).

(dowód akta kontroli str. 87-115 i 322)

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich zrealizowane przez dysponenta części 85/28 wyniosły 41.601,2 tys. zł i stanowiły 76,5% planu po zmianach. Z budżetu środków europejskich finansowano projekty realizowane w ramach:

- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, na który wydatkowano 17.992,0 tys. zł, tj. 69,7% kwoty planowanej. Środki zostały przeznaczone na sfinansowanie zadań inwestycyjnych z zakresu melioracji wodnych realizowanych przez Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie oraz Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu.
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, na który wydatkowano 21.832,0 tys. zł, w tym:
 - 18.118,3 tys. zł (78,6% kwoty planowanej) – głównie na sfinansowanie zadań inwestycyjnych z zakresu melioracji wodnych realizowanych przez Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu,
 - 3.713,7 tys. zł (100,0% kwoty planowanej) – głównie na zakup zestawów narzędzi hydraulicznych, zestawów ze środkiem pianotwórczym oraz specjalistycznych samochodów ratowniczo-gaśniczych na potrzeby komend Państwowej Straży Pożarnej,
- Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013, na który wydatkowano 1.777,2 tys. zł (100% kwoty planowanej w rozdziale 75410) – m.in. na zakup na potrzeby Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej w Kętrzynie i Iławie oraz Komendy Wojewódzkiej samochodów ratowniczo-gaśniczych, samochodów specjalnych (podnośnik ratowniczy) i samochodów operacyjnych.

Wykonanie niższego, o 12.725,4 tys. zł, planu wydatków w rozdziale 01008 Melioracje wodne spowodowane było m.in. przedłużającymi się procedurami przetargowymi, niższymi niż zakładano kwotami oferowanymi przez wykonawców (oszczędności przetargowe), skomplikowanymi i długotrwałymi procedurami związanymi z wydaniem pozwoleń na realizację inwestycji przeciwpowodziowych.

(dowód akta kontroli str. 322 i 505-508)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych.

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu
faktycznego

3.1. W zarządzeniu nr 209 Wojewody z 8 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości w Urzędzie określono m.in. sposób sporządzania łącznych sprawozdań finansowych. Według zarządzenia sporządza się je na podstawie sprawozdań złożonych przez jednostki budżetowe podległe Wojewodzie oraz sprawozdania sporządzonego na podstawie ksiąg rachunkowych dysponenta głównego, z wyłączeniem wzajemnych rozliczeń dokonywanych między tymi jednostkami. Sposób przeprowadzania kontroli ww. sprawozdań budżetowych został określony w zakresach czynności trzech osób wykonujących te zadania. Do ich obowiązków należało m.in. sprawdzenie sprawozdań pod względem formalno-prawnym oraz pod kątem zgodności wysokości planu finansowego wykazanego w tych sprawozdaniach w zakresie dochodów, wydatków i dotacji. W zakresach czynności określono także zadania dotyczące m.in. obsługi systemu TREZOR w zakresie przekazywania sprawozdań przez dysponentów, ich zatwierdzenia i przekazywania do Ministerstwa Finansów.

Badanie prawidłowości sporządzenia przez dysponenta części 85/28 łącznych rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych w zakresie operacji finansowych za 2013 r. wykazało, że sporządzono je terminowo, poprawnie pod względem formalnym oraz były one zgodne ze sprawozdaniami jednostkowymi.

(dowód akta kontroli str. 509-511)

3.2. Badaniem objęto również prawidłowość sporządzenia jednostkowych rocznych sprawozdań budżetowych za 2013 r. Urzędu jako dysponenta III stopnia, tj.:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-28 Programy),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Badanie powyższych sprawozdań wykazało m.in., że:

- sporządzono je w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁴, 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁵ oraz 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁶,
- przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także należności i zobowiązań w 2013 r.,
- zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty w nich wykazane były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

(dowód akta kontroli str. 512-538)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz pozytywnie zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

¹⁴ Dz. U. Nr 20, poz. 103

¹⁵ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

¹⁶ Dz. U. Nr 298, poz. 1766

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷, wnosi o wyeliminowanie przypadków nieprzedkładania głównemu księgowemu dysponenta III stopnia projektów umów powodujących powstanie zobowiązań.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, dnia 18 kwietnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Dyrektor
Andrzej Zyśk

Kontrolerzy:

Krzysztof Śleszyński
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis

Izabela Kowalska-Jasiecka
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

¹⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.